

Memo Raad

Aan: Gemeenteraad Het Hogeland
Van: College van burgemeester en wethouders
Cc:

Communicatie

Datum: 9 juni 2020
Onderwerp: aanvullende raadsmemo actuele ontwikkelingen omtrent cultuur
Zaaknummer: Z.HHL.018346

Aanleiding

De behandeling in de gemeenteraad van de Cultuurvisie gemeente Het Hogeland 2020-2023 stond aanvankelijk gepland op 8 april 2020. Vanwege de Coronacrisis komt de Cultuurvisie nu 17 juni in de raad. Via deze raadsmemo wordt de gemeenteraad op de hoogte gebracht van de recente ontwikkelingen omtrent cultuur: de coronacrisis en de Brede Regeling Combinatiefuncties.

Coronacrisis

De maatregelen van het Nederlandse kabinet tegen de verspreiding van het coronavirus hebben grote gevolgen voor de culturele en creatieve sector. Na twee maanden vrijwel stil gelegen te hebben, kan het overgrote deel van het culturele veld – ook met de versoepelingen van de maatregelen per 1 juni - nog altijd niet aan de slag. Hieronder per categorie een beschrijving van de gevolgen:

Muziekverenigingen, muziekscholen en koren

De muzieklessen zijn ondanks de coronamaatregelen doorgegaan. Wel digitaal. Momenteel zijn de muziekverenigingen en muziekscholen voorzichtig opgestart met fysieke individuele lessen (voor jongeren), en aan het kijken hoe er in groepsverband weer muziek gemaakt kan worden. Omdat het KNMO – de muziekkoepeel voor individuele amateurmuziek – momenteel adviseert het onderzoek naar de verspreiding van corona door blazers en zang af te wachten, kan er nog niet volledig gestart worden met fysiek in groepsverband muziek maken. De verenigingen zijn momenteel vooral aan het kijken hoe ze op 1,5 meter afstand kunnen repeteren. Zo zijn er muziekverenigingen die buiten bij sportvelden en in weilanden gaan repeteren om geluidsoverlast voor omwonenden te beperken. De koren liggen vooralsnog stil. Dit heeft mede te maken met de relatief hoge leeftijd van de leden, die tot de risicogroep behoren.

Musea

Door het 2 maanden sluiten van musea hebben de musea behoorlijke inkomsten uit entreegelden, winkerverkoop en de horeca misgelopen (gemiddeld €30.000 per museum voor de 3 grote musea in onze gemeente), terwijl de vaste lasten doorliepen. Daarnaast zijn/kunnen evenementen van musea niet door(ge)gaan. Zoals de Living History Festival Verhildersum en de Museumdagen. Met name Verhildersum heeft ondanks de tijdelijke sluiting veel (media) aandacht uit het hele land gehad door hun wekelijkse online filmpjes.

Hoewel de musea momenteel weer open zijn, ondervinden zij nog altijd uitdagingen: extra kosten vanwege de aanpassingen, halve dagen open vanwege vrijwilligers die tot de risicogroep behoren (hoge leeftijd), en minder bezoekers dan gebruikelijk.

Podia en evenementen

Omdat vrijwel alle grotere activiteiten ook na 1 juni niet door kunnen gaan, wordt deze categorie samen met de musea het hardst geraakt. Dit betreft niet alleen de organisatoren en podia, maar ook behoorlijk wat ZPP'ers in de culturele sector. De verwachting is dat het nog een lange tijd zal duren voordat deze categorie weer volop aan de slag kan gaan.

Kunstenaars, fotograven, media

Na twee maanden stil gezeten te hebben, kan deze categorie langzaam weer aan de slag. De ene (ZZP'er) komt deze periode beter door dan de ander. De gevolgen voor deze categorie zijn divers en niet duidelijk in beeld.

Regelingen

Ondanks de verschillende regelingen voor ondernemers en organisaties, heeft niet iedereen uit het culturele veld hiervan kunnen profiteren omdat ze niet voldeden aan de voorwaarden.

Eind mei heeft minister van Engelshoven een brief aan de Tweede Kamer gestuurd met daarin de uitwerking van de aanvullende middelen voor cultuursector. Deze aanvullende middelen van € 300 miljoen had zij op 15 april aangekondigd. Zoals verwacht gaat van de € 300 miljoen een bedrag van € 153 miljoen naar door het Rijk (BIS) of de Rijksfondsen (meerjarig) gesubsidieerde instellingen. Daarnaast zijn er leningen voor monumenten (€ 50 mio via Nationaal Restauratiefonds) en niet-gesubsidieerde instellingen (€ 30 miljoen via Cultuur+Ondernemen) en gaat € 48,5 miljoen via Mondriaanfonds, Fonds Podiumkunsten en Filmfonds naar gemeenten en provincies om hun gemeentelijke instellingen te steunen.

Er hebben een aantal overleggen plaatsgevonden vanuit de VGG met de gedeputeerden over de effecten van de corona-maatregelen op gemeenten, inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers. In het overleg op 21 april met gedeputeerde Mirjam Wulfse met de VGG portefeuillehouders cultuur werd ook over een noodfonds gesproken. De portefeuillehouders vonden het allen een slechte zaak dat daar waar het Rijk gelden beschikbaar stelde voor noodfondsen, het op het gebied van lokale cultuur opeens met cofinanciering vanuit provincie en gemeenten diende te gebeuren. Daarbij gaven de portefeuillehouders aan een noodfonds vanuit de provincie zelf zeer op prijs te stellen: er waren gezien de grote tekorten van de Groninger gemeenten geen middelen beschikbaar om als cofinanciering in te zetten in een noodfonds wat door het Rijk, provincie en gemeenten gevuld zou moeten worden. Gedeputeerde Staten kijken naar het al dan niet instellen van een noodfonds of steunmaatregelen (dat b.v. kan ook in de vorm van een loket functie zijn).

De uitwerking van de Rijksregeling voor dit noodfonds waaraan provincie en gemeenten dan cofinanciering voor zouden moeten gaan doen zal nog volgen.

Digitale cultuurcafé

Naar aanloop van de Cultuurvisie Gemeente Het Hogeland zijn er in het najaar 8 cultuurcafés georganiseerd. Omdat het Platform Cultuur Het Hogeland net een doorstart had gemaakt eind januari en hierdoor nog niet operationeel is, houdt de gemeente sinds begin mei wekelijks een digitaal cultuurcafé voor het culturele veld. Iedereen die er behoefte

aan heeft kan aanschuiven. Op deze manier blijft de gemeente in contact met het culturele veld, kan de gemeente sneller en beter signaleren, kennis en ervaringen uitdelen, een luisterend oor bieden etc. Daarnaast komt deze week de 'kerngroep' Platform Cultuur Het Hogeland bijeen om concrete vervolgstappen te nemen omtrent het oprichten van het platform. Dit is één van de onderwerpen die besproken is tijdens de digitale cultuurcafés.

Brede Regeling Combinatiefuncties

De Cultuurcoach

De rol van cultuurcoach wordt door gemeenten verschillend ingevuld en is grotendeels afhankelijk van de gemeentelijke ambities en vraag vanuit het culturele veld. Over het algemeen worden cultuurcoaches ingezet als:

- Schakel tussen potentiële deelnemers en organisaties, publieksgroepen en aanbieders. De cultuurcoach koppelt activiteiten, evenementen en initiatieven aan elkaar in een makelaarsfunctie.
- De cultuurcoach stimuleert, initieert en begeleidt culturele activiteiten die bijdragen aan het welzijn van inwoners in al zijn facetten. Er komen ongewone allianties tot stand die het creatief vermogen van de gemeenschap vergroten.
- De cultuurcoach zorgt voor optimale aansluiting van binnen- en buitenschoolse activiteiten.
- Cultuurcoaches ondersteunen initiatiefnemers om initiatieven met elkaar te verbinden en/of te versterken. Onder andere door ontmoeting en kennisuitwisseling te bevorderen.
- Cultuurcoaches stimuleren culturele activiteiten te verbinden met erfgoed en recreatie en toerisme.
- Cultuurcoaches ondersteunen het culturele veld bij cultureel ondernemerschap en profilering.

De regeling

Sinds 2008 kunnen gemeenten met cofinanciering van het Rijk functionarissen inzetten die sport of cultuur combineren met ten minste één andere sector zoals onderwijs, zorg, welzijn of het bedrijfsleven. Het doel van deze landelijke regelingen is Nederlanders te motiveren voor deelname aan sport en/of cultuur. De opvolgende regelingen zijn door de tijd heen steeds aangepast aan de actuele vragen in de sector. Vanaf 1 januari 2019 is de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) van kracht. Functionarissen met termen als buurtsportcoaches, combinatiefunctionarissen en cultuurcoaches (andere termen komen lokaal ook voor) werken aan het mogelijk maken van een leven lang inclusief sporten, bewegen en beoefenen van culturele activiteiten voor iedereen.

De ministeries van VWS, OCW en SZW stellen middels de regeling geld beschikbaar voor gemeenten om combinatiefunctionarissen aan te stellen. Het gaat hier om cofinanciering; gemeenten die deelnemen dragen 60% van de kosten bij, zelf en/of via lokale partners.

Cultuurcoaches

Zoals in de Cultuurvisie benoemt wordt, wil de gemeente Het Hogeland om onze ambities te realiseren cultuurcoaches inzetten om samen met de gemeente, het culturele veld en onze inwoners uitvoering te geven aan deze ambities. We willen hiermee het culturele veld versterken om hen in deze moeilijke en uitdagende tijd te ondersteunen en daardoor het netwerk te versterken.

Echter, nu blijkt dat door toedoen van de Algemene Rekenkamer en een overvraagd budget gemeenten vanaf het lopende jaar de DU niet meer tussentijds kunnen aanpassen. Dit kan pas weer in 2023.

Dit betekent dat ons huidige fte aan combinatiefuncties niet opgehoogd kunnen worden. Momenteel doet de gemeente met 3,7 fte mee voor sportcoaches; een verhoging met 1,6 fte voor cultuurcoaches is niet mogelijk.

Gezien het belang van cultuurcoaches voor het halen van onze ambities, en om de culturele infrastructuur – zeker na de herindeling én de coronacrisis – stevig neer te zetten is de noodzaak om cultuurcoaches in te gaan zetten groot. De culturele en creatieve sector heeft naast diverse steunmaatregelen ook innovaties nodig om weerbaar en wendbaar uit de huidige crisis te komen. Daarom zoeken we nog naar mogelijkheden om de inzet van cultuurcoaches budgetneutraal mogelijk te maken. Daar komen we bij de begroting 2021 bij u op terug.

Hoogachtend,
Het college van B&W,

H.J. Bolding
burgemeester

P.P.M. van Vilsteren
secretaris